

בג"צ 4889/24
בג"צ 5221/24
בג"צ 6040/24

1. התנועה למען איכות השלטון בישראל
2. פורום חומת מגן לישראל
ע"י ב"כ עוה"ד אליעד שרגא ו/או תומר נאור ואח'
מרח' יפו 208, ירושלים, ת.ד. 31348, 9131301
דוא"ל: office@mqg.org.il

העותרים בבג"צ 4889/24

הילה שי ו-13 אח'
דרכנו – יוצאים לפעולה (חל"צ), ח.פ. 513408625
כולם ע"י ב"כ עוה"ד גלעד ברנע, מ.ר. 16611
מרח' קומפרט 11/21, תל אביב-יפו, 6684927
טל': 03-6135135; פקס: 03-6135135
דוא"ל: gilad_b@netvision.net.il

העותרים בבג"צ 5221/24

עמותת זולת לשוויון וזכויות אדם ואחרים
כולם באמצעות ב"כ עוה"ד דפנה הולץ-לכנר מ.ר. 16001
ו/או קמילה אביגייל מיכמן מ.ר. 84497
ממשרד דפנה הולץ לכנר ושות', עורכי דין
מגדל המוזאון, רח' ברקוביץ' 4, תל אביב יפו
טל': 077-2040881; פקס': 077-2040882
דוא"ל: Lechner@publiclaw.co.il

העותרים בבג"צ 6040/24

- נ ג ד -

1. ממשלת ישראל
2. ראש ממשלת ישראל - ח"כ בנימין נתניהו
3. שר המשפטים - ח"כ יריב לוין
כולם באמצעות עו"ד מיכאל ראבילו ואחרים
מהגן הטכנולוגי, מלחה, מנחת בנין מס' 1 ירושלים
טל"מ 02-6490649, פקס': 02-649065
4. היועצת המשפטית לממשלה - הגב' גלי בהרב מיארה
באמצעות פרקליטות המדינה,
רח' סלאח א-דין 29, ירושלים
טל': 073-3925511; פקס': 02-6467001

המשיבים

תגובת העותרים בבג"צ 6040/24 להודעה המעדכנת מטעם המשיבים 1-3

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 27.8.25, מתכבדים העותרים בבג"צ 6040/24 להגיש בזאת את תגובתם להודעה המעדכנת מטעם המשיבים 1-3 לבית המשפט הנכבד מיום 15.9.2025.

כבר בפתח הדברים יודגש כי בתגובה זו יתבקש בית המשפט הנכבד להוציא מלפניו צווים על תנאי, כמפורט בסעיף א' ובסעיפים ג' עד ז' בעתירה, ולקבוע כי החלטת המשיבים 1-3 מיום 10.8.25, נגועה בחוסר סבירות קיצוני, המגיעה לכדי אי חוקיות ולפיכך דינה בטלות; כי החלטת המשיבים 1-3 שלא לפעול בהתאם לחוות דעתה של היועצת המשפטית לממשלה מנוגדת לדין ולפיכך דינה בטלות; כי על המשיבה 1 לקבל לאלתר החלטה בדבר הקמת וועדת חקירה ממלכתית, אשר תחקור את מכלול האירועים, התהליכים והכשלים שהובילו לאסון הכבד ביותר שאירע למדינת ישראל במתקפת הפתע בשבעה באוקטובר 2023 וכן את אירועי מלחמת 'חרבות ברזל', בהתאם לסמכותה לפי סעיף 1 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969.

רקע עובדתי

1. ביום 11.12.2024 קבע בית משפט נכבד זה, כי על הממשלה להגיש בתוך 60 ימים הודעה מעדכנת בדבר קיום דיון במליאת הממשלה בעניין הקמת וועדת חקירה ממלכתית.
2. ממשלת ישראל פעלה בניגוד להחלטת בית המשפט הנכבד, תוך עשיית דין עצמית מובהקת פעם אחר פעם והצבת עובדות מוגמרות בפני בית המשפט העליון, **באופן שבחלוף 330 ימים מאז הורה בית המשפט הנכבד לממשלה במפורש לדון במליאתה בשאלת הקמת וועדת חקירה ממלכתית – עד עצם היום הזה טרם התכבדה ממשלת ישראל לפעול בהתאם להוראה השיפוטית הראשונית שניתנה ביום 11.12.2024** ולקבל החלטה מנומקת ומפורטת, כזו השופכת אור על הנימוקים והשיקולים העומדים בבסיסה – בכדי לאפשר ביקורת שיפוטית על החלטתה. כל ששבה וחוזרת הממשלה לקבוע שוב ושוב, כאילו הייתה זו מנטרה, היא על טענתה לפיה "טרם בשלה העת" להקים וועדת חקירה כלשהי שתחקור את אירועי ה-7 באוקטובר ואת מה שקדם להם. משכך, מתחייבת ביקורת שיפוטית בשאלת סבירותה של טענה זו, שכן היא אבן היסוד שעליה בנויה החלטת הממשלה להמשיך ולהימנע מלקבל החלטה בסוגיית חובת הקמתה של וועדת חקירה ממלכתית בעניין העוצמתי והרה הגורל נשוא ענייננו.
3. ודוק – ביום 11.2.2025 הוגשה הודעת עדכון מטעם המשיבים 1-3, במסגרתה נמסר כי "ממשלת ישראל התכנסה ביום 9.2.2025 ודנה בנושא "ועדה לחקירת אירוע ה-7 באוקטובר". מעיון בהחלטה שהתקבלה בתום המליאה ובפרוטוקול החלקי שכלל לא נערך כפרוטוקול, עולה כי התקיים דיון לקוי ללא תשתית עובדתית, ללא כל התייחסות לחוות דעתה הברורה והמפורשת של היועצת המשפטית לממשלה – וחמור מכל, ההתכנסות התקיימה למראית עין בלבד, שכן דווח בתקשורת כי ראש הממשלה נטש את הדיון תוך שהנחה את הממשלה לקבוע בתום הישיבה כי "הממשלה תשוב ותידרש לנושא בעוד 90 יום".

העתק החלטת הממשלה מיום 9.2.25 מצ"ב כנספח 1.

4. בהתאם לכך, עתרו המשיבים 1-3 למתן ארכה נוספת להגשת הודעת עדכון עד לחודש מאי 2025. חרף התנגדותם הנחרצת של העותרים, קיבל בית המשפט הנכבד בהחלטתו מיום 23.2.25 את בקשת המשיבים והורה להם להגיש הודעת עדכון נוספת עד ליום 11.5.2025.
5. ביום 5.5.2025 התקיימה ישיבת ממשלה שבסופה נקבע כי "נוכח החלטת וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 4.5.25, שאישרה תמרון קרקעי עצים ברצועת עזה – טרם בשלה העת להקים ועדה שתחקור את אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ואת מה שקדם להם". עוד הוחלט, כי "הממשלה תפעל בהקדם, במשותף עם הכנסת, לגיבוש הצעת חוק להקמת ועדת חקירה ממלכתית מיוחדת לחקר אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ומה שקדם להם במועד שיוחלט ושהרכב חבריה ישקף דעות שונות בציבור ובכך תזכה הוועדה לאמון ציבורי רחב" וכי "הממשלה תמסור הודעת עדכון לבג"ץ בעוד 90 יום". (ההדגשה לא במקור - הח"מ).

העתק החלטת הממשלה מיום 5.5.25 מצ"ב כנספח 2.

6. ביום 12.6.2025 נעתר בית המשפט הנכבד בזו הפעם השנייה לבקשת המשיבים 1-3 להגיש הודעת עדכון בעניין הדיון במליאת הממשלה בסוגיית הקמת וועדת חקירה ממלכתית עד ליום 10.8.25.

7. ביום 10.8.2025 התכנסה הממשלה בזו הפעם השלישית לדיון בעניין הקמת וועדת חקירה ממלכתית, והחליטה כי בשל החלטת וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 7.8.25, שאישרה את המשך התמרון ברצועת עזה טרם בשלה העת להקים ועדת חקירה וכי בכוונת הממשלה לפעול בהקדם לגיבוש הצעת חוק להקמת וועדת חקירה ממלכתית מיוחדת. החלטה זו הנה בבחינת "העתק-הדבק" להחלטותיה הקודמות של הממשלה. להחלטה זו אף לא טרחו המשיבים 1-3 לצרף את פרוטוקול הדיון בישיבת הממשלה אשר ישקף את השיח ואת הדיון שהתנהל בישיבת הממשלה בטרם התקבלה החלטה. בהתאם לכך מבקשים המשיבים 1-3 למסור הודעת עדכון נוספת בתוך 90 ימים.

העתק החלטת הממשלה מיום 10.8.25 מצ"ב כנספח 3.

8. ביום 15.8.2025 הגישו העותרים הודעה מעדכנת לפיה לא חל כל שינוי מאז התקבלה החלטת הממשלה ביום 10.8.2025, דהיינו כי הממשלה עומדת על החלטתה שלא להקים ועדת חקירה ממלכתית.

9. הנה כי כן, השתלשלות העניינים העובדתית מלמדת כי המשיבים 1-3 למעשה ובמובהק לא מילאו אחר החלטת בית המשפט הנכבד מיום 11.12.24, שכן בניגוד להחלטת בית המשפט הנכבד שדרש בחודש דצמבר 2024 כי הממשלה תדון במליאתה "בעניין נשוא העתירות" – קרי, בצורך הדחוף בהקמת ועדת חקירה ממלכתית כנטען בעתירות, המשיבים 1-3 מציינים בפני בית המשפט הנכבד פעם אחר פעם עובדה מוגמרת לפיה הם מסרבים לקבל כל החלטה מהותית, לגופם של דברים, בשאלת הקמתה של וועדת חקירה ממלכתית, וחמור לא פחות – כאשר בתוך כך הם אף מגלים דעתם שלמעשה אין בכוונתם להקים ועדת חקירה ממלכתית כלל, אלא, ככל שיחליטו על כך בהמשך, יקימו וועדת חקירה אחרת כלשהי. בכך דוחים המשיבים 1-3 עד אין קץ את הדיון וההכרעה בסוגיה, באופן אשר לשיטתם עשוי למנוע אפשרות לביקורת שיפוטית על ידי בית משפט נכבד זה באשר לשיקוליהם והחלטותיהם, והכל תוך גרירת רגליים מופגנת ונטולת כל עכבות, על אף ידיעתם הברורה כי חלוף הזמן פוגע משמעותית ביכולת לרדת לחקר האמת – באופן אשר אף מקים חשד כבד לפיו דחיית קבלת החלטה עד אין קץ נעשית בכוונת מכוון בדיוק לשם כך – בכדי לפגוע ביכולת להגיע לחקר האמת.

ניסוחן הלאקוני של החלטות הממשלה מיום 9.2.25, 5.5.25 ומיום 10.8.25, תוך שימוש בנימוק

הנפסד בדבר ניהול המלחמה, נועדה לסמא את עיני בית המשפט הנכבד ולהסתיר את השיקולים

האמיתיים העומדים בבסיס החלטות, באופן המחייב את בטלותן מחמת חוסר סבירות קיצוני

ושקילת שיקולים זרים

10. כפי שהעותרים הצביעו בתגובתם מיום 18.2.25 ביחס להחלטת הממשלה הראשונה בעניין מיום 9.2.25, ממשלת ישראל מקפידה להוציא תחת ידה החלטות לאקוניות, לא מפורטות ולא מנומקות, תוך הסתתרות צינית ושימוש נפסד בנימוק המצב הבטחוני, מבלי לחשוף את הדיון האמיתי שהתקיים בנושא בישיבת הממשלה. כל זאת על מנת להסתיר את צבר השיקולים הפסולים והזרים העומדים ביסוד החלטתה שלא להקים וועדת חקירה ממלכתית.

11. יושם אל הלב כי גם הפרוטוקולים של ישיבות הממשלה, אשר צורפו להודעות העדכון הקודמות, כתובים באופן דל ביותר, תוך תיאור כוללני של התנהלות הדיון במליאה ללא חשיפת העמדות שהביעו השרים במהלכה. להודעת המשיבים 1-3 מיום 15.9.25 כלל לא צורף פרוטוקול הדיון שהתקיים בישיבת הממשלה מיום 10.8.25 וזאת לא בכדי אלא בכוונת מכוון. ממשלת ישראל מקפידה באופן מכוון שלא לתעד ולא

לעלות על הכתב את תוכנו של הדיון שהתקיים בממשלה בעניין זה באופן שיהיה מהימן למציאות, וזאת לטענת העותרים, משתי סיבות: האחת, על מנת ליצור מצג שווא כאילו לא התקיים דיון מהותי בשל המצב הבטחוני, כדי שלבית המשפט הנכבד לא יהיו הכלים לצורך הפעלת הביקורת השיפוטית על החלטתה שלא להקים וועדת חקירה ממלכתית. השנייה, על מנת שלא לחשוף את עמדות השרים ואת השיקולים שעומדים בפועל ביסודה של החלטת הממשלה שלא להקים וועדת חקירה ממלכתית.

12. בהעדר פרוטוקול רשמי של ישיבת הממשלה, יסתמכו העותרים על דיווחים תקשורתיים מהם ניתן ללמוד במשורה על תוכנו של הדיון שהתקיים ביום 10.8.25 בישיבת הממשלה. על אף שטרם ישיבת הממשלה שלחה היועצת המשפטית לממשלה מכתב לשרים, בו היא שבה וחזרה על עמדתה מחודש יוני 2024, לפיה וועדת חקירה ממלכתית היא המנגנון המתאים ביותר לחקר אירועי השבעה באוקטובר וכי קיימת דחיפות עליונה בקבלת ההחלטה, היות והימנעות מלעשות כן מובילה בהכרח לפגיעה ביכולת לרדת לחקר האמת, התעלמו השרים כליל מעמדתה ואף התייחסו אליה כ"יועמש"ית לשעבר", כאשר שר התקשורת הוסיף ואמר: "כל המטרה שלה זה להפיל את הממשלה"¹.

13. השרים אף תקפו באותה ישיבה את המשנה ליועצת המשפטית לממשלה, אשר השתתפה בישיבה וייצגה את הייעוץ המשפטי לממשלה, משום שהביאה בפניהם את עמדת היועצת המשפטית לממשלה לפיה אין מקום עוד להימנע מקבלת החלטת בעניין וכי יש להקים ועדת חקירה ממלכתית, שהיא המנגנון המתאים ביותר לנסיבות המקרה. לשם המחשה, כך קרא לעברה ותקף אותה שר הביטחון כ"ץ באומרו: "זה נראה לך נורמלי שאלוף בצה"ל באמצע מלחמה לוקח עורך דין? רק במדינה של זבילים זה יכול לקרות".

14. עוד עולה מדיווחי התקשורת, כי חלק מהשרים קראו באותה הישיבה לקבוע כבר עתה את מנגנון החקירה, ולא להימנע מקבלת החלטה בעניין זה, וזאת "על מנת למנוע מצב שבו ממשלה אחרת תקים ועדה שתפגע בליכוד". קולות אלה לא קיבלו ביטוי בהחלטת הממשלה ובאופן תמוה אף לא פורסם פרוטוקול הישיבה. תחת זאת פורסמה החלטת ממשלה המציגה מצג שווא כאילו ההחלטה התקבלה ברוב מוחלט, ללא כל דעה נוגדת.

15. בישיבת הממשלה שהתקיימה ביום 5.5.25, השמיעו שרי הממשלה עמדות נוספות לפיהן אין כל קשר בין ההחלטה שלא להקים ועדת חקירה ממלכתית לבין הימנעות המלחמה, אלא הטעם האמיתי נעוץ בהרכבה וליתר דיוק - במי שעתיד לעמוד בראשה, הוא כבי' נשיא בית המשפט העליון, השי' יצחק עמית, אשר נתפס על ידי הממשלה כגורם עוין לה.

כך למשל, דווח בתקשורת כי במהלך ישיבת הממשלה שהתקיימה ביום 5.5.25, תקף השר דודי אמסלם את הדרישה להקמת ועדת חקירה ממלכתית, ואמר: "ביהמ"ש העליון הוא חלק מהעניין. יצחק עמית גנב לעצמו תפקיד ורוצה להקים ועדת חקירה ממלכתית נגד הממשלה"².

16. לא זו אף זו, התגלה כי חלק מהשרים סבורים שעד אשר לא תודח היועצת המשפטית לממשלה מתפקידה באופן סופי, לא ניתן יהיה להקים וועדת חקירה ממלכתית בשל חוסר האמון ביחסים. כך למשל, השר עמיחי שיקלי אמר כי: "חייבים לחקור גם אחורה. יש לנו חוסר אמון ביועמ"שית ובשופט עמית. צריך לייצר מנגנון פריטטי-שוויני, ומי שיעשה את זה היא הכנסת. צריך להביא מומחים - שופטים בדימוס, מומחי מודיעין וביטחון. המנדט צריך להיות של הכנסת. הבעיה היא לא השם 'ממלכתית', אלא מול

¹ נדב אלימלך "השרים דנים בוועדת חקירה; היועמ"שית: הימנעות – פגיעה באמת" i24 (10.8.2025). זמין לקריאה בקישורית הבאה: <https://www.i24news.tv/he/news/news/politics/artc-14de5b95>

² יוני גבאי "זה לא הזמן": השרים דחו את הקמת ועדת חקירה ממלכתית "כיכר השבת" (5.5.2025). זמין לקריאה בקישורית הבאה: <https://www.kikar.co.il/political-news/government-rejects-national-inquiry-commission>

האדם שפועל בצורה פוליטית שאין לנו אמון בו". שר החינוך קיש הוסיף כי: "היא הייתה עוצרת את משפט רה"מ אם היא לא הייתה פוליטית".

עוד נאמר באותה ישיבה, על ידי שר התקשורת, שלמה קרעי, כי: "בג"ץ צריך גם הוא להיחקר כי הוא שותף לאובדן כוח ההרתעה. הגורם הניטרלי שצריך להקים את הוועדה היא הכנסת, והעיתוי צריך להיות של הממשלה".

17. שרים אחרים העלו הצעות למנגנון חקירה חלופי אשר זהות העומד בראש וועדת החקירה ייבחר על ידי הכנסת, כך למשל השר ברקת הציע כי: "צריך ועדה ברוב של שני שלישי מחברי הכנסת, וצריך לתת לה מנדט רחב מאוד" שר התרבות, מיקי זוהר, הוסיף ואמר: "צריך ששמונים חברי כנסת יצביעו בעד יו"ר הוועדה - ורק אז היא תוכל לקום. צריך לבוא לאופוזיציה ולהסכים על השם של האדם שימנה את חברי הוועדה, שהוא לא השופט עמית, בהסכמת שני שלישי מחברי הכנסת. זה יעביר את משקל הכובד גם לאופוזיציה".

18. מדברים אלה עולה כי מערך השיקולים שעומדים ביסוד החלטת הממשלה, מבוסס על האינטרס העצמי שלה למנות את מי שיעמוד בראש הוועדה ואת חברי הוועדה, כך שאלה בהכרח יהיו עושי דברם או למצער כאלה שלא ייתפסו על ידם כגורמים עוינים כלפיהם. שיקולים אלה אף עולים מבין השורות, כאשר בהחלטת הממשלה נכתב כי הממשלה תפעל בהקדם, במשותף עם הכנסת, להקמת וועדת חקירה ממלכתית מיוחדת "במועד שיוחלט ושהרכב חבריה יסקף דעות שונות בציבור ובכך תזכה הוועדה לאמון ציבורי רחב". אמירה זו חושפת את העובדה כי לדעת הממשלה, הרכב וועדת החקירה הממלכתית כפי שהיא אמורה לקום מכוח חוק וועדות חקירה, תשכ"ט-1969, דהיינו בראשות הנשיא י' עמית, היא ועדה שלא תזכה לאמון. כאשר המונח "אמון הציבור" הוא מונח מכובס לאמון הממשלה עצמה.

19. אל מול צבר שיקולים אלה, אשר כולם שיקולים זרים ופסולים המלמדים על חששה הגדול של הממשלה ממינוי ועדת חקירה ממלכתית אשר תחקור את טבח השבעה באוקטובר והאירועים שקדמו לה, בולטת במיוחד העדר ההתייחסות לשיקולים הכרחיים שאליהם הממשלה מחויבת להתייחס, כגון: חלופי הזמן, הנזק הראייתי המצטבר שנגרם בשל חלופי זמן, האינטרס הציבורי בהקמת וועדת חקירה ממלכתית, הצורך האקוטי של אזרחי ישראל, ובראשם משפחות החטופים והמשפחות השכולות בהקמת וועדת חקירה ממלכתית כדי להתחיל לנסות ולהבין מה קרה ליקיריהם ומה היו הסיבות לכך, בתקווה כי הדבר יוכל לאפשר תחילתו של ריפוי ומזור לכאביהם הבלתי נגמרים, עמדת הייעוץ המשפטי לממשלה ועמדת מערכת הביטחון, כפי שקבע ראש השב"כ לשעבר, רוני בר, כי יש צורך ממשי בהקמת וועדת חקירה ממלכתית על מנת לשים קץ לקונספירציות שונות שהולכות ומתרבות בקרב הציבור.

20. נזכיר, כי חברי המשיבה 1 סרבו להתיר לראש השב"כ לשעבר, רוני בר, להופיע בפני מליאת הממשלה ביום 9.2.25 ולהשמיע את דבריו בעניין הצורך הדחוף בהקמת וועדת חקירה ממלכתית. ראש הממשלה אף סרב לכך שעמדתו הכתובה של ראש השב"כ בעניין זה תוצג בפני חברי הממשלה. כאשר היועצת המשפטית לממשלה שאלה מדוע עמדתו הכתובה של ראש השב"כ לא הופצה לעיונם של חברי הממשלה, הגיב ראש הממשלה בחריפות ובזעם, תוך שהוא דופק על השולחן, באומרו כי: "מדובר בפקיד, מה הוא קשור להחלטה על ועדת חקירה ממלכתית?". עוד הוסיף ואמר כי: "זה ממש אבסורד. באיזו סמכות הוא מביע עמדה מבלי שהתבקש, ומבלי שזה קשור אליו בכלל"³.

³ קובי רוזן, "נתניהו זעם על ראש השב"כ, דפק על השולחן ואמר 'הוא פקיד'", כיכר השבת (9.2.2025).
<https://www.kikar.co.il/political-news/netanyahu-shin-bet-chief-conflict>

21. באופן דומה לכך, הדפה הממשלה באופן שיטתי ועקבי, פעם אחר פעם, את עמדת היועצת המשפטית לממשלה, על אף שבהתאם לדין עמדתה המשפטית היא המחייבת את הממשלה כל עוד לא ניתנה החלטה אחרת של בית המשפט הנכבד - דבר המבסס את חוסר סבירותה הקיצוני של החלטת הממשלה ומחייב את המסקנה בדבר אי חוקיות החלטתה להמשיך ולהימנע מלהורות על הקמת ועדת חקירה ממלכתית, כדן וכמתחייב. בישיבת הממשלה שהתקיימה ביום 9.2.2025 הדף ראש הממשלה את דברי היועצת המשפטית לממשלה באופן בוטה ומבזה מבלי שדבריה נשקלו כלל ועיקר, כך למשל הגיב ראש הממשלה לאמירת היועצת המשפטית לממשלה לפיה יש להקים ועדת חקירה ממלכתית כעת באנגלית, באומרו: "Unbelievable". השר סמוטריץ' הטיח ביועצת המשפטית לממשלה כי: " גלי, דעתך שווה לסימונה מדימונה או לחיה מתל אביב. או גלי בהרב-מיארה מאיפה?"⁵ – ולהרחבה בעניין זה ראו את מלוא הציטוטים שהובאו מישיבה זו בסעיפים 14-16 לתגובת העותרים דן מיום 18.2.25.

22. גם בישיבת הממשלה שהתקיימה ביום 5.5.25 התעלמו שרי הממשלה ממכתבה של היועצת המשפטית לממשלה, בה שבה והצביעה על נחיצות הקמת ועדת חקירה ממלכתית, בטענה כי המכתב הגיע אליהם שעתים בלבד לפני הישיבה. על אף שהמשנה ליועצת המשפטית לממשלה השתתפה בישיבה, המשיכו שרי הממשלה להדוף פעם אחר פעם את עמדת הייעוץ המשפטי לממשלה תוך זלזול בוטה בה.

חלופי הזמן וגרירת הרגליים של המשיבים 1-3 בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, מחבלים ביכולתה של ועדת חקירה ממלכתית לרדת לחקר האמת בעתיד

23. שיטת הפעולה בה נוקטת ממשלת ישראל, בעצם גרירת הרגליים ודחיית קבלת כל החלטה בנושא, מובילה בהכרח לתוצאה לפיה הטבח הנורא והמחדל החמור ביותר בתולדות מדינת ישראל, לא ייחקר ולא ייבחן באופן המתחייב לצורך הגעה לחקר האמת – בין אם משום שממשלת ישראל לא תקים ועדת חקירה כלל, כפי היא נמנעת מלעשות מאופן נחוש ועקבי מזה שנתיים ימים ועוד היד נטויה ובית המשפט לא יחייב אותה לעשות כן, ובין אם תוקם בעתיד ועדת חקירה ממלכתית, אשר לא תוכל להגיע לחקר האמת בשל חלופי הזמן ולנוכח הנזקים הראייתיים הכבדים שנגרמים, מצטברים ונערמים בשל כך מדי יום ביומו, ובכל יום ביתר שאת מקודמו.

24. היועצת המשפטית לממשלה עמדה על כך נחרצות במכתבה מיום 5.5.25 - היינו לפני למעלה מארבעה וחצי חודשים, כאשר קבעה כי: "חלופי הזמן הנוסף, בפני עצמו, מעצים את הפגיעה באפשרותה של ועדת חקירה ממלכתית לבצע חקירה אפקטיבית".

מכתבה של היועצת המשפטית לממשלה מיום 5.5.25 מצ"ב כנספח 4.

25. ביחס לעמדת הממשלה, כפי שהובאה בהחלטתה מיום 11.2.25, לפיה "טרם בשלה העת" להקים ועדת חקירה, התריעה היועצת המשפטית לממשלה בפני הממשלה לפני ארבעה וחצי חודשים, כאמור, כי "נימוק זה אינו עומד עוד". זאת, משום שבפועל מתקיימת בעת הזו בחינה של אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", על ידי מבקר המדינה בלבד, לאחר שהגיע להסכמה עם גופי הביטחון כי ניתן להתקדם בביקורת גם בנושאי הליבה וזאת בשים לב "לשינוי בנקודת האיזון בשים לב לחלופי הזמן ובראי תמונת הלחימה".

⁴ איתמר איינכר היועמ"שית: הקימו ועדת חקירה ממלכתית עכשיו; נתניהו: "Unbelievable", YNET (9.2.2025). <https://www.ynet.co.il/news/article/hjzvrqutyg>

⁵ איתמר איינכר, "נתניהו ליועמ"שית: "מי הציג להאג שנקים ועדה ממלכתית?". היא השיבה: "אתה", YNET (10.2.2025). <https://www.ynet.co.il/news/article/rk011n00ufye>

26. היועצת המשפטית לממשלה, עמדה על שאלת העיתוי של הקמת וועדת חקירה ממלכתית, וציינה כי הניסיון מלמד שגם אם תתקבל החלטה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית בזמן קרוב, הרי שממילא היא תחל את עבודתה מספר חודשים מאוחר יותר לכל הפחות, וזאת עד אשר הוועדה תאויש במלואה וייקבעו סמכויותיה.

27. עוד מציינת היועצת המשפטית לממשלה, כי "מכל מקום האפקטיביות של פעולה עתידית של ועדת חקירה בחלוף הזמן, ובנושאים בהם כבר התקיימה ביקורת של מבקר המדינה, לאחר שיימסרו לו גרסאותיהם של המעורבים המרכזיים, צפויה להיפגע, בדגש על פגיעה באפשרות להגיע לחקר האמת ופגיעה בזכויות הנחקרים". זאת בפרט לאחר שמבקר המדינה הודיע כי בכוונתו להסיק מסקנות אישיות, על כל המשתמע מכך, ועשוי להיווצר מצב לפיו גופי חקירה שונים עשויים להגיע למסקנות שונות באופן עניין – דבר שייפגע באמון הציבור.

28. בהקשר זה יוער, כי מבקר המדינה עצמו עמד על החשיבות בהקמת ועדת חקירה ממלכתית ועל החשיבות שבקביעת גבולות הגזרה בין עבודתה לבין עבודתו שלו. משכך, הימנעות הממשלה מקבלת ההחלטה באשר למנגנון החקירה, נוגעה בחוסר סבירות קיצוני גם על יסוד העובדה כי הימנעות זו מובילה לתוצאה לפיה לא נעשה התייחסות הדרוש.

29. היועצת המשפטית לממשלה שבה והפצירה במשיבים 1-3 להקים וועדת חקירה ממלכתית גם במכתבה מיום 10.8.25, בו ציינה מפורשות כי: "אי קבלת החלטה על מנגנון חקירה על ידי הממשלה, אין משמעותה שכל האפשרויות נותרות פתוחות במחדל - ההימנעות מההחלטה משנה את המצב בשטח באופן בלתי הפיך ופוגעת בחקירה עתידית ובאפשרות להגיע לחקר האמת".

30. היועצת המשפטית לממשלה הדגישה כי בחודש אוקטובר הקרוב ימלאו שנתיים מאז פרוץ המלחמה, וכי חלוף הזמן גורם לנזק ראייתי מובנה ולפגיעה באפקטיביות החקירה, כולל פגיעה בעדויות.

מכתבה של היועצת המשפטית לממשלה מיום 10.8.25 מצ"ב כנספח 5.

31. בהקשר זה נדגיש ונציין כי מניתוח אירועים קודמים, בהם הוקמו וועדות חקירה ממלכתיות, עולה כי וועדת החקירה הממלכתית הוקמה בתוך פרק זמן סביר ולעיתים אף ממש בסמוך לקרות האירוע. עד כה הוקמו 20 וועדות חקירה ממלכתיות, כאשר הזמן הממוצע בין קרות האירוע לבין הקמת הוועדה הוא של ימים עד חודשים בלבד, מבלי להכליל ועדות שהוקמו שאינן סביב אירוע קונקרטי אלא בשל מצב מתמשך כגון וועדת קנת שעסקה בבדיקת מצב מערכת בתי הסוהר.

להלן יובאו מספר דוגמאות בולטות:

- א. ועדת אגרנט (מלחמת יום הכיפורים) הוקמה תוך 28 ימים ממועד פרוץ המלחמה.
- ב. ועדת כהן (סברה ושתילה) הוקמה תוך 44 ימים ממועד הטבח.
- ג. ועדת זוסמן (הצתת מסגד אל-אקצא) הוקמה תוך יום אחד בלבד.
- ד. ועדת שמגר (רצח רבין) הוקמה תוך 4 ימים בלבד.
- ה. ועדת זיילר (אסון ורסאי) הוקמה תוך 5 ימים בלבד מאז קרות האסון.
- ו. ועדת נאור/ברלינר (אסון הר מירון) הוקמה תוך 58 ימים ממועד קרות האסון.

טבלה המפרטת את מועדי ההקמה של כלל ועדות החקירה הממלכתיות מצ"ב כנספח 6.

32. ניתוח הנתונים בדבר הקמת וועדות חקירה ממלכתיות קודמות, מלמד כי הממוצע להקמת וועדת חקירה ממלכתית (מבלי להחשיב את ועדת בכור שנוגעת לאירוע היסטורי קיצוני), עומד על 6.7 חודשים ממועד קרות האירוע!

33. כאשר מדובר בוועדות חקירה ממלכתיות שקמו סביב אירועי חירום חדים, כגון פרוץ מלחמה, פיגוע או אסון שגבה קורבנות רבים, הממוצע להקמת וועדת חקירה ממלכתית עומד על 23 ימים בלבד, כאשר החציון הוא 16.5 ימים בלבד. דהיינו, ברוב המקרים בהם נחקרו אירועי חירום חדים הוקמה וועדת חקירה ממלכתית בתוך שבועיים עד שלושה שבועות ממועד קרות האירוע!

34. נתונים אלה מלמדים באופן ברור אודות החשיבות בהקמת וועדת חקירה ממלכתית בסמיכות לאירוע הנחקר, על מנת להגיע לחקר האמת, שאחרת אין לוועדת החקירה ממלכתית (כמו גם לכל וועדת חקירה אחרת, באותם מקרים בהם מוצדק שלא להורות על הקמת וועדת חקירה ממלכתית בשונה מהמקרה שלפנינו) יכולת לבצע את עבודתה באופן אפקטיבי.

35. טענת המשיבים 1-3, לפיה "טרם בשלה העת" להקמת וועדה חקירה כלשהי, היא לא רק טענה מופרכת מיסודה, ומשכך מתחייב לדחות אותה מכל וכל, אלא היא טענה שמעידה על עומק שיבוש שיקול הדעת של הממשלה ושל העומד בראשה, שכן בחלוף שנתיים מאז קרות טבח השבעה באוקטובר לא רק שבשלה העת להקמת וועדה חקירה ממלכתית, אלא שבאנלוגיה לבשלותו של פרי, ניתן לקבוע כי לא רק שהפרי בשל מזמן, אלא יתכן כי הוא אף נרקב!

36. עוד מלמדים נתונים אלה, על הסרגל שלפיו מתחייב לבחון את שאלת חוסר הסבירות הקיצוני בה נגועה החלטת הממשלה להמשיך ולהימנע מקבלת החלטה בדבר החובה להקים וועדת חקירה ממלכתית בנסיבות הצורך הדחוף בחקר כלל האירועים הקשורים בטבח הכבד והנורא שפקד את מדינת ישראל ואת כל מה שקדם ואיפשר את עצם התרחשותו.

37. לכל האמור לעיל נוסף, כי היועצת המשפטית לממשלה הדגישה במכתבה לשרים מיום 10.8.25 את הקושי שנוצר בשל הבדיקה שכבר מתנהלת בידי מבקר המדינה, שלדבריה נעשית באמצעות כלים מוגבלים ובאופן שאינו פומבי, בניגוד לחשיבות הציבורית שבחקר האמת והפקת לקחים מלאים.

38. בהקשר זה, נציין כי ביום 25.8.25 הוגשה הודעה בהולה מטעם הסנגורית הצבאית הראשית בעתירה המתנהלת בעניין הבדיקה שמבצע מבקר המדינה, בה טענה כי מבקר המדינה מקדם ביקורת בתחומים שמיועדים לוועדת חקירה ממלכתית בלבד, בהם עבודת הקבינט, פעילות המודיעין והגנת הגבול⁶. דברים אלה מתחברים להזרתה של היועצת המשפטית לממשלה לפיה הביקורת מתבצעת בינתיים על ידי מבקר המדינה ולא בוועדת חקירה ממלכתית "חותרת תחת החשיבות יוצאת הדופן של חקר האמת".

39. במובן זה, הפגיעה ביכולת להגיע לחקר האמת בשל חלוף הזמן איננה מתמצה אך ורק בנוק ראייתי שנגרם אלא במישור נוסף והוא במישור הבדיקות שנעשות על ידי גורמי ביקורת אחרים, בראשם מבקר המדינה, אשר נעשות הרחק מעינו הפקוחה של הציבור.

⁶ מערכת JDN "צה"ל לבג"ץ: מבקר המדינה חורג מסמכותו בבדיקת אירועי השבעה באוקטובר" (25.8.25). זמין לקריאה בקישורית הבאה: <https://www.jdn.co.il/news/2468004/>

החלטת המשיבים 1-3 להימנע מלקבל החלטה בדבר הקמת וועדת חקירה ממלכתית מנוגדת לחלוטין לאינטרס הציבורי

40. לצד הצורך הדחוף בהקמת וועדת חקירה ממלכתית בשל חלוף הזמן, מתחדד שבעתיים הצורך בהקמת הוועדה בשל האינטרס הציבורי ורצון הציבור בכללותו, באופן החוצה מגזרים, בהקמת וועדת חקירה ממלכתית שתחקור את אירועי השבעה באוקטובר.

41. בניגוד למצג השווא שמציגים המשיבים 1-3 בהחלטתם, לפיו, לטענתם, יש צורך בהקמת וועדה מיוחדת שתזכה "לאמון רחב של הציבור", העובדות מלמדות באופן מובהק על כך שהציבור בישראל, על כל חלקיו ומגזריו השונים, משווע כבר היום להקמת וועדת חקירה ממלכתית ונותן את אמונו בהקמת וועדת חקירה ממלכתית כפי הרכבה המתחייב ולא בשום מנגנון חקירה אחר כפי שהממשלה טוענת כי בכוונתה לייצר.

42. כך למשל, בסקר שנערך אך לאחרונה ופורסם ביום 4.9.25 בחדשות ערוץ 12, עולה כי 61% מכלל הציבור תומך בהקמת וועדת חקירה ממלכתית, שאת חבריה ימנה נשיא בית המשפט העליון כפי שקובע החוק. עוד עולה, כי 34% ממצביעי הקואליציה תומכים בהקמת וועדת חקירה ממלכתית. רק 25% מהציבור חושבים שיש להקים וועדת בדיקה ממשלתית שאותה ימנה ראש הממשלה.⁷

43. על פי סקר שנערך ע"י מכון "מדגם" עבור "מועצת השבעה באוקטובר" בחודש יוני 2025, עלה כי 73% מהציבור מעדיפים הקמת וועדת חקירה ממלכתית, כאשר בקרב מצביעי הימין ובפרט מפלגות הקואליציה, 64% מהנשאלים השיבו כי הם תומכים בוועדת חקירה ממלכתית ולא בוועדה שתמונה על ידי פוליטיקאים. גם בציבור הדתי נרשמה תמיכה של 57% מהנשאלים בהקמת וועדת חקירה ממלכתית.⁸

44. הצורך הציבורי בהקמת וועדת חקירה ממלכתית הוא צורך חוצה מגזרים, וניכר כי זהו אחד הנושאים הבוודים שהם בגדר קונצנזוס בחברה הישראלית, שהינה מפולגת ומשוסעת בימים אלו יותר מבעבר, וזאת לא בכדי – הצורך בהקמת וועדת חקירה ממלכתית, אובייקטיבית ופומבית, מבוססת בין היתר על הצורך האנושי בקבלת וודאות ברמה הגבוהה ביותר האפשרית ובקבלת הסברים לאירועים הקשים והנוראיים שהתרחשו, אשר הובילו לאבדן חיים כה עצום, וזאת על מנת לקדם תחילתו של תהליך ריפוי מהטראומה שחווינו כולנו, אזרחי המדינה, ולא כל שכן בני משפחות הנרצחים, החטופים והחיילים.

45. בראש המחנה העצום הזקוק לתחילתו של תהליך הריפוי באמצעות וועדת חקירה ממלכתית, ניצבים בני משפחות הקורבנות שנספו ונחטפו בשבעה באוקטובר, אשר זועקים פעם אחר פעם כי קיים צורך דחוף ובהול בהקמת וועדת חקירה ממלכתית על מנת לספק להם תשובות באשר למותם או חטיפתם של יקיריהם.

46. יפים דבריה של גילי לייבושור, אמא של יעל שנספתה בחמ"ל בנחל עוז, אשר כתבה את עשרת הדיברות של ההורים השכולים למה שצריך להיות בוועדת החקירה הממלכתית: "לא תמרר, לא תסתיר, לא תתנשא, לא תשקר, לא תחפף, קח אחריות, היה אמין, היה אמיץ, כבד אותנו ואת זכר ילדנו, בקש סליחה".

47. אימו של סמ"ר עידו אדרי ז"ל, לוחם שב"כ שנרצח במסיבה ברעים, אמרה: "אני מבקשת תשובות. מבקשת אמת וצדק לבני המופלא שלנו שאר בן 24, אני מבקשת ודורשת לדעת מה, כיצד ומדוע אירע אסון חיינו. אני דורשת ועדת חקירה ממלכתית. היא לא תוכל לרפא את ליבי החרוך, אך לכל הפחות תביא

⁷ מאיר שלם "הסקר שחושף פער: 61% מהישראלים בעד ועדת חקירה ממלכתית, בניגוד לרצון הממשלה" **חדרי חדרים** (5.9.2025). זמין לקריאה בקישורית הבאה: <https://www.bhol.co.il/news/1704344>

⁸ דן בר דוב "רוב הציבור תומך בהקמת וועדת חקירה ממלכתית, מצביעי ימין יעדיפו להצביע למפלגות שיתחייבו לוועדת חקירה ממלכתית" **מגפון** (3.6.2025). זמין לקריאה בקישורית הבאה: <https://megafon-news.co.il/asys/archives/381150>

לי מעט שקט, בידיעה שעידו השאיר פה אחריו מדינה מתוקנת, שאחיו וחבריו והדורות הבאים יוכלו לחיות בה ללא חשש מהישנות שואת חיינו פעם נוספת. זו חובתכם עבורו, עבורנו, עבור עצמכם".

48. הנה כי כן, מעבר לחלוף הזמן והנזקים שנגרמים מבחינה ראייתית ליכולת וועדת החקירה הממלכתית להגיע לחקר האמת, חשוב לא פחות הצורך של הציבור בישראל, ובפרט של הקורבנות הישירים ומשפחותיהם, לקבל מענה ותשובות לאירועים שהתרחשו – מדובר בצורך קיומי אשר כל עוד הוא לא נענה כדבעי הוא מערער את החוסן הלאומי ואת היכולת להוביל תחילתו של תהליך ריפוי הפצע הפרטי והלאומי.

49. בהקשר זה נפנה לחוות דעתה המשלימה, של המומחית מטעם העותרים בבג"ץ 5221/24, פרופ' מירב רוט, אשר עמדה על ההיבט הפסיכולוגי והנפשי הרלוונטי להקמת וועדת חקירה ממלכתית, באומרה כי: "ככל שחולף הזמן ומדינת ישראל (באמצעות הממשלה) אינה מכירה בחלקה בהפקרה של ה-7.10, לא זו בלבד שמדינת ישראל אינה מתקנת את החלק האחד שיש ביכולתה לתקן בדיעבד, היא מעמיקה את הפצע, את אובדן האמון, את אובדן תחושת הביטחון הקיומית והשייכות לסדרי עולם תקינים. זהו גורם מערער מבחינה פסיכולוגית באופן עמוק וממשי, והוא פוגע בסיכויי ההחלמה" (ראו נספח 3 לתגובת העותרים בבג"ץ 5221/24 מיום 19.2.25).

50. נוסף ונציין, כי החלטות הממשלה להמשיך ולהימנע מהקמת ועדת חקירה ממלכתית עד עצם היום הזה, בעבור שנתיים מקרות האירועים שחובה לחקור, טומנת בחובה השלכות מסוכנות ומשמעותיות גם במישור הבין לאומי, אשר חושפות לוחמי צה"ל וקציני צה"ל להליכים פליליים בין לאומיים בגין ייחוס עבירות של פשעי מלחמה ורצח עם. זאת, משום שעיקרון המשלימות קובע כי ככל שמתנהל תהליך חקירה עצמאי לחקר ההאשמות כלפיה לא יפעילו ערכאות בינלאומיות את סמכויותיהן. היועצת המשפטית לממשלה התריעה בפני ממשלת ישראל כבר במכתבה מיום 6.6.2024 כי: "נוכח הדחיפות שבהתמודדות עם הסיכונים במישור הבין-לאומי" יש צורך בהקמת וועדת חקירה ממלכתית על אתר ואכן הוצאו צווי מעצר נגד ראש הממשלה ושר הביטחון לשעבר, יואב גלנט, ע"י בית הדין הפלילי הבינלאומי בהאג בחודש נובמבר 2024.

51. הנה כי כן, הימנעות המשיבים 1-3 מקבלת החלטה בדבר הקמת וועדת חקירה ממלכתית, באופן שיטתי תוך גרירת רגליים מזה שנתיים מאז קרות האירועים, חותרת אפוא באופן מפורש תחת האינטרס הציבורי, ולמעשה מבוססת על האינטרס העצמי שלה בלבד. באופן זה מפרה ממשלת ישראל את חובתה הבסיסית לפעול כנאמן עבור הציבור בכללותו והיא מוכיחה שוב ושוב כי שיקוליה זרים וכי היא פועלת לטובת אינטרסים אישיים של חבריה, בניגוד עניינים ובניגוד מוחלט לדין.

52. דומה כי בימים טרופים אלה, יש להזכיר למשיבים 1-3 מושכלות יסוד בשיטת המשטר הדמוקרטית הנהוגה במחוזותינו: השלטון הדמוקרטי הוא נאמן הציבור. לכן, כל שימוש של השלטון בסמכויות שהציבור הפקיד בידיו כפופה לתנאי בסיס, הפעלת הסמכות תיעשה לטובת הכלל ומכאן חובת השלטון לפעול בהתאם לדין, בשקיפות ובהליך תקין, תוך הפעלת שיקול דעת המצוי במתחם הסבירות בלבד.

53. חובת האמון של הממשלה כלפי אזרחיה וחייליה איננה רק עקרון מוסרי אלא היא גם תנאי לגיטימיות השלטונית. כאשר הממשלה מקבלת החלטות מתוך שיקולים זרים ובניגוד עניינים, היא מערערת את יסוד הלגיטימיות שלה ובטווח הרחוק שלטון שנאמן רק לעצמו מאבד את התוקף המוסרי לתבוע מהציבור את חובותיו.

54. חובת הנאמנות של המדינה כלפי אזרחיה הוכרה כעקרון מכוון במשפט הישראלי, וקיבלה ביטוי בפסיקה ענפה של בית המשפט העליון, כך למשל נקבע בבג"ץ 142/70 שפירא נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי

הדין, ירושלים פ"ד כה(1) 325, 331 (1971), כי: "לא הרי רשות היחיד כהרי רשות הציבור, שזו בתוך שלה היא עושה, ברצותה מעניקה וברצותה מסרבת, ואילו זו כל כולה לא נוצרה כי אם לשרת את הכלל, ומשלה אין לה ולא כלום: כל אשר יש לה מופקד בידיה כנאמן, וכשלעצמה אין לה זכויות או חובות נוספות על אלה, או שונות ונפרדות מאלה, אשר הנן נובעות מנאמנות זו או הוקנו לה או הוטלו עליה מכוח הוראות חקוקות".

55. החלטת ממשלת ישראל להימנע מהקמת ועדת חקירה ממלכתית, אותה היא מקבלת שוב ושוב, פעם אחר פעם, מדי שלושה חודשים, כאשר היא נדרשת להשיב לבית משפט נכבד זה בעתירות, אותה היא מקבלת תוך התעלמות מוחלטת מהאינטרס הציבורי, מהצורך הציבורי בהקמתה ומרצונו המפורש של הציבור, תוך העדפת שיקולים ואינטרסים זרים אישיים ופוליטיים, מזה שנתיים ימים, מהווה פעולה שלטונית הנגועה בחוסר סבירות קיצוני ולפיכך היא מנוגדת לדין. על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא את הצווים על תנאי המבוקשים בעתירה, ולאחר קיום הדיון בעתירות להפכם לצווים מוחלטים באופן שיחייב את הממשלה בהקמת ועדת חקירה ממלכתית על אתר.

סמכותה של הממשלה להורות על הקמת ועדת חקירה ממלכתית הפכה מסמכות רשות לסמכות שבחובה על רקע חלופי הזמן ובשים לב לאירוע החריג והנסיבות החריגות והייחודיות בהן עסקינן

56. העותרים יטענו כי פעולתה הבלתי לגיטימית של הממשלה, שנעשית בניגוד מובהק למחויבותה לאינטרס הציבורי; חלופי הזמן מאז קרות האירוע והנזק הכבד שנגרם בעקבות חלופי הזמן, כפי שפורט בהרחבה לעיל ושילוב הנסיבות הנורא הגלום בטבח הכבד, הקיצוני והמכונן בתולדותיה של מדינת ישראל, כזה שמעולם לא היה ניתן לעלות על דעתנו כי הוא עשוי לקרות – מובילים למסקנה הבלתי נמנעת, כי סמכותה של הממשלה בהקמת ועדת חקירה ממלכתית, הפכה מסמכות שברשות לסמכות שבחובה.

57. ודוק - בבג"ץ 2624/97, ידיד רונאל, עו"ד ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד נא(3) 71, (להלן: "עניין רונאל"), התייחס בית המשפט העליון לשאלת היקף סמכות הרשות שמקנה החוק לממשלה להחליט על הקמתה של ועדת חקירה ממלכתית, וכן לשאלה האם בנסיבות מסוימות הופכת סמכות הרשות לסמכות שבחובה. בעמ' 77 שם הדגיש כב' השי' (בדימוס) י. זמיר את הדברים הבאים:

"....סמכות שהמחוקק יצר כסמכות רשות נשאת סמכות רשות, כלומר, סמכות שהפעלתה כרוכה בשיקול-דעת, ושיקול-הדעת עשוי להוביל את הרשות המוסמכת להחלטות שונות, לפי הנסיבות השונות של כל מקרה. עם זאת, אפשר שהנסיבות המיוחדות של מקרה מסוים יובילו למסקנה שהפעלת הסמכות כנדרש, על יסוד שיקולים ענייניים שניתן להם משקל ראוי בתוך מיתחם הסבירות, מחייבת תוצאה אחת ויחידה....."

ובהתייחס לסמכות הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית קבע:

"סמכות הממשלה להקים ועדת חקירה, אף שהיא סמכות רשות, נעשית בנסיבות המקרה סמכות חובה.

7. סמכות הממשלה להקים ועדת חקירה היא סמכות מינהלית. ככל סמכות מינהלית, היא אינה סמכות מוחלטת: חובה להפעילה בתוך

הגבולות שהותוו בחוק. שיקול-הדעת הכרוך בהפעלת הסמכות, ככל שיקול-דעת מינהלי, אינו מוחלט: חובה להפעילו, על-פי ההלכה, לתכלית החוק, על יסוד שיקולים ענייניים, במיתחם הסבירות".

58. בית-המשפט מוסמך לבקר את החלטת הממשלה מכוח סמכות זאת, כשם שהוא מוסמך לבקר כל החלטה מינהלית. כך לגבי החלטה להפעיל את הסמכות וכך גם לגבי החלטה שלא להפעיל את הסמכות. מחדל כמוהו כהחלטה: הוא נתון לביקורת שיפוטית באותן עילות המשמשות את בית-המשפט לביקורת מעשה. אם ימצא בית-המשפט כי מחדל מנהלי לוקה בפגם משפטי, כגון שהוא נובע משיקול פסול, מוסמך בית-המשפט לפסוק כי המחדל בלתי חוקי, וכי הרשות המנהלית חייבת לעשות מעשה, כנדרש על-פי הדין. מכאן שבית-המשפט מוסמך לבדוק ולפסוק אם אמנם, כטענת העותרים, חייבת הממשלה להקים ועדת חקירה ממלכתית.

59. העותרים סבורים, כי בנסיבות החריגות כפי שפורט לעיל ובשל חלוף הזמן והשיהוי הכבד של המשיבים 1-3 בקבלת החלטה כל שהיא, שהיא בבחינת מחדל מנהלי, העדר הפעלת הסמכות הנתונה לממשלה להקמת ועדת חקירה ממלכתית היא החלטה פסולה שיש לבטלה ולהורות תחתיה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית.

כל טענות הממשלה בדבר כוונות עתידיות כלשהן לקידומן של הצעות חוק בעתיד באשר לוועדות חקירה אלטרנטיבית-פוליטית, כאלו או אחרות - דינן להידחות מכל וכל

60. כלל ידוע הוא כי בית המשפט הנכבד אינו פוסק אלא על פי החוק הקיים בפניו. משכך, הצהרת המשיבים 1-3, בנוגע לכוונות ערטילאיות ועתידיות של הממשלה באשר להצעות חוק כלשהן להקמת ועדת חקירה אלטרנטיבית, (עליה הם שבים ומצהירים כל שלושה חודשים מחדש מבלי לקדם דבר בנדון), הינה הצהרה בלתי רלוונטית למועד בחינת הביקורת השיפוטית, הצהרה ריקה מכל תוכן וממילא בלתי ישימה כלל, ומשכך הרי שהיא אינה יכולה לעמוד כשיקול רלוונטי בפני בית משפט נכבד זה בבואו להכריע בעתירות בפנינו. למעלה מהנדרש נוסיף בעניין זה, כי אף אילו נחקקה הצעת חוק כלשהי, הרי שדינה בהכרח בטלות בשל העדר מסך בערות והשימוש לרעה בסמכות החקיקה הגלומה בה, בהינתן האינטרסים האישיים והפוליטיים כבדי המשקל של המשיבים בחקיקה שכזו.

61. בדומה לשיטת הפעולה שנקטה בה ממשלת ישראל בעתירות בעניין חובת גיוס הציבור החרדי, לאחר פקיעת פרק ג'1 לחוק שירות ביטחון, כאשר הממשלה חזרה פעם אחר פעם על ההצהרה כי אין צורך בהכרעת בית המשפט בעתירות נוכח הכוונה העתידית לגבש הסדר נורמטיבי חדש בעניין זה, כך גם פועלת הממשלה בענייננו, כאשר היא מנסה "לפתות" את בית המשפט הנכבד שלא לדון ולהכריע בסוגיה האקוטית שלפנינו כעת, על בסיס כוונה עתידית-ערטילאית כלשהי, לכאורה, להקים ועדה מכוח חוק שנכון לרגע זה הינו בגדר "ביצה שטרם נולדה", שכן חקיקה שכזו אפילו לא באה לעולם כטיוטת הצעת חוק.

62. נזכיר בהקשר זה כי סיעת הליכוד החלה לקדם בעבר הצעת חוק להקמת ועדה חקירה פוליטית, אך בחודש מרץ 2025 הוסרה הצעת החוק מסדר היום והוחלט על הקפאתה, וזאת משום שברור היה כי לא ניתן יהיה לגבש את הרוב הדרוש בהצבעה עליה וכי היא לא תזכה לתמיכה רחבה.

63. מצב הדברים הנוכחי הוא שהמשיבים 1-3 אפילו לא גיבשו הצעת חוק רלוונטית וניכר על פי הציטוטים מישיבות הממשלה כפי שהובאו לעיל, מכלי התקשורת, כי לא קיימת אפילו הסכמה בסיסית בתוך הממשלה עצמה על המנגנון האלטרנטיבי המוצע.

64. למותר לציין, כי על פניו ברור ונהיר כי כל מנגנון חקירה שיוצע על ידי הממשלה להקמת וועדת חקירה פוליטית, לא יזכה לתמיכה מהאופוזיציה ואף לא מהייעוץ המשפטי לממשלה, ולכן אין היתכנות כי הצעת חוק מעין זו תועלה כהצעת חוק ממשלתית, אלא לכל היותר תוגש כהצעת חוק פרטית, שבה חברי הממשלה, שאמורים לתת דין וחשבון בפני וועדת החקירה הממלכתית, הם אלה שיקבעו את הרכבה ואת סמכויותיה כשכל זאת ייעשה שלא מאחורי מסך בערות, כאמור.

65. משכך, ברור כי אין כל היתכנות משפטית אמיתית לקידום הצעת חוק מעין זו, וכי גם במידה ותעבור הצעת חוק כלשהי בעתיד בקריאה שלישית בכנסת, הרי שדין חוק זה להיפסל בשל אי החוקיות הגלומה בו.

66. משכך, אין לראות בהצהרת הממשלה בכל הנוגע לחקיקה עתידית כזו או אחרת, משום נימוק אשר עשוי להצדיק את המשך הימנעותה מהקמת וועדת חקירה ממלכתית, כמתחייב על פי דין בנסיבות העניין שלפנינו. על כן מתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע כי המדובר בהצהרות ריקות מתוכן שכל תכליתן היא לאפשר את המשך גרירת הרגליים תוך הטעיה מכוונת ומגמתית של המשיבים את בית המשפט הנכבד.

אשר על כן מתבקש בית המשפט הנכבד להוציא ללא כל דיחוי נוסף את הצווים על תנאי כמפורט בסעיף א' ובסעיפים ג' עד ז' לעתירה, ובהתאם לזאת לקבוע, בין היתר, את הדברים הבאים:

א. כי החלטת המשיבים 1-3, בתום הדיון שהתקיים ביום 10.8.25, להימנע מקבלת החלטה בדבר הקמת ועדת חקירה ממלכתית לבחינת מכלול האירועים, התהליכים והכשלים אשר הובילו לאסון הכבד ביותר שאירע למדינת ישראל, הינה החלטה הנגועה בחוסר סבירות קיצוני, המגיעה לכדי אי חוקיות ועל כן דינה בטלות.

ב. כי החלטת הממשלה שלא לפעול בהתאם לחוות דעת היועצת המשפטית לממשלה, הן זו שניתנה ביום 6.6.24, בה קבעה כי "אין לעכב את ההחלטה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית לחקר אירועי המלחמה, ויש להקימה בהקדם", ולא כל שכן זו שניתנה על ידי היועצת המשפטית לממשלה במהלך הדיון שנערך במליאת הממשלה ביום 10.8.25 בעניין זה, כאמור לעיל, הינה החלטה המנוגדת לדין ומשכך דינה בטלות.

ג. כי על המשיבה 1 לקבל לאלתר, וללא כל דיחוי נוסף, החלטה בדבר הקמת ועדת חקירה ממלכתית, אשר תחקור את מכלול האירועים, התהליכים והכשלים אשר הובילו לאסון הכבד ביותר שאירע למדינת ישראל במתקפת הפתע בשבעה באוקטובר 2023 וכן את אירועי מלחמת 'חרבות ברזל', בהתאם לסמכותה לפי סעיף 1 לחוק ועדות חקירה, תשכ"ט-1969.

דפנה הולץ לכנר, עו"ד

ב"כ העותרים

קמילה אביגייל מיכמן עו"ד

היום, 21 בספטמבר 2025

מזכירות הממשלה

סעיף מספר 2741 של הממשלה מיום 09.02.2025.

ועדה לחקירת אירועי ה-7 באוקטובר - דיון בהתאם להחלטה בבג"ץ
2741.
4889/24 ואח'

מזכיר הממשלה מציין כי הדיון במליאת הממשלה מתקיים בהתאם להחלטת בית המשפט העליון בשבתו כבג"ץ כי על הממשלה לקיים דיון במליאתה בעניין נושא העתירות שהוגשו לבג"ץ על הקמת ועדת חקירה ממלכתית לבירור אירועי ה-7 באוקטובר.

מזכיר הממשלה מציג את הרקע והשתלשלות הטיפול בעתירה שייצוג הממשלה, ראש הממשלה ושר המשפטים בה נעשה על ידי עורך הדין מיכאל ראבילו.

(על שולחן הממשלה הונחו לפני השרים מסמכי העתירה והתגובות לעתירה מטעם ממשלת ישראל, ראש הממשלה ושר המשפטים ומטעם היועצת המשפטית לממשלה וכן מכתביה של היועצת המשפטית לממשלה בנושא מיום 6 ביוני 2024 ומיום 4 בספטמבר 2024).

היועצת המשפטית לממשלה מציגה את עמדתה בנושא באופן מפורט.

מתקיים דיון מעמיק בנושא בהשתתפות ראש הממשלה והשרים גדעון סער, יריב לוין, שלמה קרעי, בצלאל סמוטריץ', אופיר סופר, מיקי זוהר, ניר ברקת, זאב אלקין, עמיחי שיקלי, אבי דיכטר, אורית מלכה סטרוק וסגן השר אורי מקלב ומזכיר הממשלה.

מניין קולות

בתום הדיון מזכיר הממשלה קורא את הנחיית ראש הממשלה:

הממשלה תשוב ותידרש לנושא בעוד 90 יום.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 2993 של הממשלה מיום 05.05.2025 .

ועדה לחקירת אירועי ה-7 באוקטובר - המשך דיון בהתאם להחלטת בג"ץ
2993.
4889/24 ואח'

מ ח ל י ט י ס :

א. בהמשך לשיבת הממשלה מיום 9.2.2025 ונוכח החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 4.5.2025 שאישרה תמרון קרקעי עצים ברצועת עזה – טרם בשלה העת להקים ועדה שתחקור את אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ואת מה שקדם להם.

ב. הממשלה תפעל בהקדם, במשותף עם הכנסת, לגיבוש הצעת חוק להקמת ועדת חקירה ממלכתית מיוחדת לחקר אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ומה שקדם להם במועד שיוחלט ושהרכב חבריה ישקף דעות שונות בציבור ובכך תזכה הוועדה לאמון ציבורי רחב.

ג. הממשלה תמסור הודעת עדכון לבג"ץ בעוד 90 יום.

מזכירות הממשלה

החלטה מספר 3311 של הממשלה מיום 10.08.2025.

3311. ועדה לחקירת אירועי ה-7 באוקטובר 2023 - המשך דיון בהתאם להחלטת
בג"ץ 4889/24 ואח'

מ ח ל י ט י ם :

א. בהמשך לשיבת הממשלה מיום 5.5.2025 ונוכח החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מס' ב/200 מיום 7.8.2025, שעסקה בנושא הכרעת חמאס ואישרה את המשך התמרון ברצועת עזה, טרם בשלה העת להקים ועדה שתחקור את אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ואת מה שקדם להם.

ב. הממשלה תפעל בהקדם, במשותף עם הכנסת, לגיבוש הצעת חוק להקמת ועדת חקירה ממלכתית מיוחדת לחקר אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ומה שקדם להם במועד שיוחלט ושהרכב חבריה ישקף דעות שונות בציבור ובכך תזכה הוועדה לאמון ציבורי רחב.

ג. הממשלה תמסור הודעת עדכון לבג"ץ בעוד 90 יום.

היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, ז' אייר תשפ"ה
5 מאי 2025

מס' מסמך: 004-99-2025-010013
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
ראש הממשלה
שרי ממשלת ישראל

שלום רב,

הנדון: חקירת אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל"

ביום 9.2.25 התקיים דיון ראשון בממשלה בנושא שבנדון בהתאם להחלטת בג"ץ בבג"ץ 4889/24 (להלן: "העתיקה"). עובר לדיון זה, הונחו בפני הממשלה שני מכתבים ששלחתי לראש הממשלה בנושא (האחד מיום 6.6.24 והשני מיום 4.9.24). במכתבים הבהרתי, בין היתר, כי ועדת חקירה ממלכתית היא הכלי המשפטי הייעודי והייחודי הקיים בדין ההולם את חקירת אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל". מנגנונים אחרים אינם הולמים את אופיים של האירועים הנחקרים, בין היתר, נוכח תלותם בדרג המדיני, אשר חלקו באירועים מתחייב להיבחן גם הוא. זאת, הן בהיבטי המינוי של חבריהם והן בהיבטים יישומיים הנוגעים לפעולתם. ישנה חשיבות מכרעת בנסיבות העניין לניתוק הזיקה מהדרג המדיני, בכל הנוגע ליכולת להגיע לחקר האמת ומבחינת האמון שיינתן בתוצאות החקירה. מכתבי עומדים בעינם והם מצורפים בשנית.

עוד קודם לדיון הממשלה, הובהר כי עמדת ראש הממשלה הייתה כי אין מחלוקת שיש צורך לחקור את אירועי השבעה באוקטובר. השאלות היו אפוא קשורות לסוג מנגנון החקירה ולעיתוייה.

בסיום דיון הממשלה, הקריא מזכיר הממשלה את הנחיית ראש הממשלה לכנס את הממשלה לדיון נוסף בעוד 90 ימים. בהודעה שהגישה הממשלה לבג"ץ ביום 10.2.25 נכתב כי "רוב מוחלט של חברי הממשלה סברו שטרם בשלה העת להקים ועדה מסוג כלשהו, וזאת, בין השאר, בשל מצב המלחמה בו אנו עדיין מצויים". עוד צוין בהודעה כי בדיון עלו הצעות שונות לחקר אירועי השבעה באוקטובר לאחר סיום המלחמה. בהמשך לכך, החליט בג"ץ ביום 23.2.25 כי הממשלה תגיש הודעת עדכון מטעמה עד ליום 11.5.25. הדיון בממשלה שנקבע להיום, 5.5.25, הינו המשך של החלטות אלה.

מאז הדיון הקודם בממשלה השתנו הנסיבות באופן מהותי המחייב שקילה מחדשת של העמדה.

חלוף הזמן הנוסף, בפני עצמו, מעצים את הפגיעה באפשרותה של ועדת חקירה ממלכתית לבצע חקירה אפקטיבית.

יתרה מכך, בדיון התבססה הממשלה על הנימוק כי טרם בשלה העת לחקר אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", בין היתר בגלל מצב הלחימה. נימוק זה אינו עומד עוד. בפועל מתקיימת בעת הזו בחינה של אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל" על ידי מבקר המדינה בלבד, לאחר שזה הגיע לאחרונה להסכמה עם גופי הביטחון כי ניתן להתקדם בביקורת גם בנושאי הליכה וזאת בשים לב לשינוי בנקודות האיזון בשים לב לחלוף הזמן ובראי תמונת הלחימה.

היועצת הנושפטית לממשלה

עוד יש לתת את הדעת בכל הנוגע לשאלת עיתוי החלטה על הקמת מנגנון הבדיקה לשני היבטים. ראשית, הניסיון מלמד שגם אם תתקבל החלטה על הקמת ועדת חקירה ממלכתית בזמן הקרוב, הרי שממילא היא תחל את העבודה בעוד מספר חודשים לפחות. שנית, מרבית גורמי הביטחון הבכירים שעתידים לתת עדויות בפני ועדת חקירה ממלכתית, כבר פרשו או יפרשו בקרוב מתפקידם, ובכל מקרה הם צפויים להידרש לקחת חלק בביקורת המדינה המתנהלת.

מכל מקום, האפקטיביות של פעולה עתידית של ועדת חקירה בחלוף הזמן, ובנושאים בהם כבר התקיימה ביקורת של מבקר המדינה, לאחר שיימסרו לו גרסאותיהם של המעורבים המרכזיים, צפויה להיפגע, בדגש על פגיעה באפשרות להגיע לחקר האמת ופגיעה בזכויות נחקרים. כך בכלל וכך בפרט בנסיבות בהן מבקר המדינה הודיע כי בכוונתו להסיק מסקנות אישיות, על כל המשתמע מכך מבחינת ההיערכות המשפטית של המבוקרים למצב דברים זה (ראו לעניין זה את מכתבה של הסנגורית הצבאית הראשית מיום 2.5.25 המצורף). כמו כן, בנסיבות אלו, גופים שונים יכולים להגיע למסקנות שונות באותו עניין ובכך ייפגע גם אמון הציבור.

התקדמות הביקורת מחייבת אפוא לקבל החלטה בנושא מנגנון החקירה העתידי לשם תיחום הגבולות (הגם שממילא ממועד החלטה על הקמתה, יחלפו מספר חודשים לפחות בטרם תחל את עבודתה בפועל), ושמה יגרם נזק בלתי הפיך הן לפעולות החקירה והן לזכויות הנחקרים. מבקר המדינה עצמו עמד על חשיבותה של הקמת ועדת חקירה ממלכתית ועל החשיבות שבקביעת גבולות גזרה בין עבודתו לזו שלה. הימנעות הממשלה מקבלת החלטה באשר למנגנון החקירה, מובילה למצב שלא נעשה התיחום הדרוש.

לסיכום, בשים לב למכלול הנסיבות, ובפרט חלוף הזמן וקיומה של ביקורת מבקר המדינה ביחס לסוגיות הליבה של אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל", קיים צורך להשלים את הדיון בשאלת המנגנון המתאים לבדיקת אירועי השבעה באוקטובר ללא דיחוי, תוך התייחסות לכלל השיקולים שנזכרו לעיל. לעמדותי, כפי שהובהרה כבר בישיבה הקודמת, ועדת חקירה ממלכתית היא המנגנון המתאים, בשים לב לאופי הסוגיות, סמכויות הוועדה ופומביות עבודתה. על הממשלה לקבל החלטה מנומקת בעניין, בהיותה החלטה מינהלית, ועליה להציג נימוקים אלו במסגרת ההודעה שתוגש לבית המשפט הדין בעתירה, בשים לב להחלטתו מיום 23.2.25.

בברכה,

גלי בחרב - מיארה

היועצת המשפטית לממשלה

העתק:

פרקליט המדינה

המשנים ליועצת המשפטית לממשלה

מזכיר הממשלה

מנהל מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה

המשנה ליועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה

היועצת המשפטית לממשלה

ירושלים, ט"ז אב תשפ"ה
10 אוגוסט 2025

מס' מסמך: 004-99-2025-017438
(בתשובה נא לציין מספרנו)

לכבוד
ראש הממשלה
שרי ממשלת ישראל

שלום רב,

הנדון: חקירת אירועי השבעה באוקטובר ומלחמת "חרבות ברזל" סמך: מכתביי מיום 6.6.24, 4.9.24, 5.5.25

זהו הדיון השלישי שמקיימת הממשלה בנושא שבנדון, בעקבות החלטות בג"ץ (בג"ץ 4889/24). ראש הממשלה הבהיר בהזדמנויות שונות, כי אין מחלוקת על עצם הצורך בקיום חקירה. אולם, עד-כה נמנעה הממשלה מלקבוע את סוג מנגנון החקירה ואת עיתוי החקירה.

בהודעת העדכון מיום 11.5.25 שהגישה הממשלה לבג"ץ נכתב, בין היתר, כי "נוכח החלטת ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי מיום 4.5.25 שאישרה תמרון קרקעי עצים ברצועת עזה – טרם בשלה העת להקים ועדה שתחקור את אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ואת מה שקדם להם." בית המשפט קיבל את בקשת הממשלה למסור הודעת עדכון בעוד 90 יום, ונקבע כי היא תוגש עד ליום 10.8.25.

בשים לב לעמדת הממשלה לפיה אין מחלוקת על עצם הצורך בחקירה, נדרש להשלים בהקדם את הדיון בשאלת סוג מנגנון החקירה ועיתוי החקירה. זאת, כדי להבטיח את יכולת התפקוד התקין של מנגנון החקירה שייקבע ולמניעת נזקים בלתי הפיכים לחקירה. אי קבלת החלטה על מנגנון חקירה על ידי הממשלה, אין משמעותה שכל האפשרויות נותרות פתוחות. במחדל, ההימנעות מהחלטה משנה את המצב בשטח באופן בלתי הפיך ופוגעת בחקירה עתידית ובאפשרות להגיע לחקר האמת.

יוזכר כי בחודש אוקטובר הקרוב יחלפו שנתיים מאז פרוץ המלחמה. חלוף הזמן המשמעותי מוביל, באופן מובנה, לנזק ראייתי ולפגיעה באפקטיביות של החקירה שתתקיים, ובכלל זאת לפגיעה בעדויות שיימסרו. זאת, לצד הקושי שנוצר נוכח הבדיקה שכבר מתנהלת. הניסיון גם מלמד, שאף לאחר קבלת החלטת ממשלה על הקמת מנגנון חקירה, יידרשו מספר חודשים עד לתחילת עבודתו.

שד' וולפסון 2, קריית הממשלה ע"ש דוד בן-גוריון, ירושלים, ת.ד. 49029,

מיקוד 9149001 ☎ 073-3925511, 073-3925521 פקס: 02-6467001

היועצת המשפטית לממשלה

יתרה מכך, בעוד שהממשלה נמנעת מקבלת החלטה, תוך הצהרות כי "טרם בשלה העת" לחקירת האירועים, בפועל מתבררים נושאי הליבה בבדיקת מבקר המדינה. בתוך כך, קציני צבא ומעורבים אחרים מוסרים גרסאות, מייצגים מטעמים מעורבים בתהליך באופן נרחב ומגובשות מסקנות. הימנעות הממשלה מקבלת החלטה מובילה לכך שבירור העובדות והפקת הלקחים אינם מתבצעים על ידי המנגנון המתאים והייעודי הקבוע בחוק; והם מתבצעים באמצעות כלי בירור מוגבלים ובאופן לא פומבי, הרחק מהעין הציבורית. מצב דברים זה חותר תחת החשיבות יוצאת הדופן של חקר האמת והפקת לקחים מלאים ביחס לאירועי השבעה באוקטובר והמלחמה המתאפיינים בצבר נסיבות ייחודי וקיצוני.

לסיכום, כפי שהבהרתי במכתביי שבסמך, ועדת חקירה ממלכתית היא המנגנון החוקי המתאים לחקירת האירועים הנדונים. זאת, בשים לב לאופי האירועים, לסמכויות הוועדה, לפומביות עבודתה ולניתוק הזיקה המלא בינה לבין הממשלה ויתר הנחקרים. כן יש צורך דחוף להשלים את הדיון הממשלתי בשאלת סוג מנגנון החקירה ועיתוי החקירה, לשם הפסקת הנזקים לפעולות החקירה העתידיות ונוכח החשש לפגיעה בזכויות המבוקרים והנחקרים העתידיים (לעניין זה ראה גם בג"ץ 8136-06-25 ומכתבה של הסניגורית הצבאית הראשית מיום 2.5.25 אשר צורף למכתבי מיום 5.5.25 שבסמך). ודוק, לו תתקבל עתה החלטה ביחס לסוג מנגנון החקירה, ניתן יהיה לתחס באופן מיידי את גבולות הגזרה בין פעילותו לבין ביקורת המדינה לשם מניעת הנזקים האמורים. ניתן לקבל החלטה נפרדת בעניין העיתוי המדויק שבו תחל החקירה, בשים לב למצב הלחימה. אנו עומדים לרשות הממשלה לקידום הנושא על כל היבטיו.

בברכה,

גלי בהרב מיארה

העתק:

פרקליט המדינה

המשנים ליועצת המשפטית לממשלה

מזכיר הממשלה

מנהל מחלקת הבג"צים בפרקליטות המדינה

המשנה ליועצת המשפטית למשרד ראש הממשלה

תחום החקירה	שם הוועדה	מועד קורות הארוע	מועד הקמת הוועדה
ועדות לחקר מלחמות ואירועים צבאיים (יחסי דרג צבאי-דרג אחרת)	ועדת אגרנט : הוועדה לבדיקת המידע שקדם למלחמת יום הכיפורים ; היערכות והחלטות של הגורמים הצבאיים והאזרחיים והיערכות צה"ל למלחמה (1973)	16.9.1982-18.9.1982	1.11.1982
	ועדת כהן : ועדת החקירה לבדיקת כל העובדות והגורמים הקשורים במעשי הזוועה שבוצעו על ידי יחידה מן הכוחות הלבנוניים נגד האוכלוסייה האזרחית במחנות סברה ושתילה(1982)	21.8.1969	22.8.1969
ועדות לחקר אירועים שקשורים בסכסוך הערבי-יהודי	ועדת זוסמן : הוועדה לבדיקת נסיבות השיריפה שאירעה במסגד אל-אקצא(1969)	25.2.1994	פברואר 1994
	ועדת שמגור : ועדת החקירה בעניין הטבח שאירע במערת המכפלה בחברון ביום י"ד באדר תשנ"ד (25 בפברואר 1994)(1994)	אוקטובר 2000	8.11.2000
ועדות נתיבות : ועדת החקירה לבדיקת המצב בבתי הסוהר(1979)	ועדת אור : ועדת החקירה לבירור ההתנגשויות בין כוחות הביטחון לבין אזרחים ישראלים באוקטובר 2000(2000)	אירוע מתמשך – מצב ירוד בבתי הסוהר	31.1.1979
	ועדת נתיבות : ועדת החקירה לעניין בדיקת תפקודה ועילתה של מערכת הבריארות(1988)	אין אירוע מודיין – מצב מתמשך	14.6.1988
ועדות לצורך גיבוש מדיניות	ועדת דורנר : ועדת החקירה הממלכתית בנושא סיוע לניצולי השואה (2008)*	הוועדה הוקמה על רקע דרום מבקר המדינה מאונוסט 2007 שמצא ליקויים רבים בטיפול בניצולי השואה.	20.1.2008
	ועדת ביין : ועדת החקירה הממלכתית בנושא ניהול המשבר במשק המים בישראל*(2008)	מצב מתמשך – משבר המים	20.8.2008
ועדות לבירור של מחדלים בירוקרטיים, שחיתות, ופעילות של גופים באחריות הממשלה	ועדת ויתקון : ועדת חקירה לבדיקת דרכי ניהולם של שירות הנפט בסיני(1971)	פרשת השחיתות נחשפה ב1971	14.11.1971
	ועדת בייסקי : ועדת החקירה לעניין מניות הבנקים** (1985)	אמצע 1983	7.1.1985
	ועדת לנדוי : ועדת החקירה לעניין שיטות החקירה של שירות הביטחון הכללי בנושא פעילות חבלנית עוינת(1987)	הועמד לדין ב1981- זוכה 24.5.1987ב	31.5.1987

8.11.1995	4.11.1995	ועדת שמגור: ועדת החקירה לבדיקת נסיבות רצח ראש הממשלה יצחק רבין ז"ל ב-4 בנובמבר 1995	ועדות לחקירת נשאים היסטוריים
23.2.2009	ההתנתקות החלה ביום 15.8.2005	ועדת מצא: ועדת החקירה הממלכתית בנושא טיפולן של הרושיות המוסמכות במפוני גוש קטיף וצפון השומרון** (2008)	
20.2.2022	2009-2017	ועדת גרוניס: ועדת החקירה לחקירת רכש הצוללות וכלי השיט (2022)	ועדות לחקירת נשאים היסטוריים
14.3.1982	16.6.1933	ועדת כמור: ועדת החקירה לבדיקת ההאשמות לפיתן אברהם סטבסקי וצבי רוזנבלט, או אחד מהם, היו שותפים לרצח חיים ארלוזורוב(1983)	
8.1.1995	1948-1954	ועדת קדמי: ועדת החקירה לבדיקת היעלמים של ילדי תימן(1995)	ועדות לחקר אירועים ואסונות שהסעירו את הציבור
13.6.1971	הפרשה נחשפה במהלך 1971	ועדת עצינוני: ועדת חקירה בעניין השמועות בדבר מתן תשלומי כסף להטיית משחקים בליגה הלאומית בכדורגל(1971)	
29.5.2001	24.5.2001	ועדת זיילר: ועדת חקירה ממלכתית לעניין בטחונות מבנים ומקומות המשמשים ציבור (2001) (הוקמה בעקבות אסון ורסאי)	
27.6.2021	30.4.2021	ועדת נאור/ברלינר: ועדת החקירה הממלכתית לחקר אסון חר מירון (2021)	